

Miljøorganisasjonenes forslag til skattekommisjonen om skatter og avgifter med klima- og natureffekt

Her følger skriftlige forslag til tekst til Skattekommisjonen, utarbeidet av Zero, WWF Verdens Naturfond, Naturvernforbundet og Framtiden i våre hender. Miljøorganisasjonene stiller seg til disposisjon for å utdype og å komme med nye formuleringsforslag ved ønske om dette.

Kontakinfo, eksperter i miljøorganisasjonene:

WWF Verdens naturfond, politikkansvarlig Jon Bjartnes, 92842564, jbjartnes@wwf.no

Zero, fagsjef Anne Marit Post-Melbye, 959 05 732, anne.marit.post-melbye@zero.no

Naturvernforbundet, fagsjef Holger Schlaupitz, hs@naturvernforbundet.no

Framtiden i våre hender, leder politisk avdeling Johan Hermstad Reinertsen, 971 86 576, johan@framtiden.no

Generell CO2-prising og prinsipper

Forslag 1

Regjeringens opptrappingsplan for CO2-avgiften i ikke-kvotepliktig sektor fram mot 2035 legges til grunn, og kompenserende grep skal ikke være utformet på en måte som utvanner og opphever klimaeffekten.

Forslag 2

Regjeringen sikrer forutsigbar prising av CO2-utslipp i petroleumsvirksomheten, med CO2-avgift og kvoteplikt, for å legge til rette for utslippskutt og omstilling.

Forslag 3

EU ETS skal ikke være til hinder for nasjonale CO2-avgifter. CO2-avgiften i petroleumssektoren må bestå og bør økes til samme nivå som den generelle CO2-avgiften. CO2-avgiften for luftfarten bør gjeninnføres.

Forslag 4

Stortingets skatteforlik skal ikke legge begrensninger på innføringen av framtidige avgifter, så lenge disse er tydelig begrunnet i miljøhensyn. Ettersom eventuelle nye, framtidige miljøavgifter ikke skal være fiskalt begrunnet, bør provenyet fra avgiften gå til (a) miljøtiltak direkte knyttet til avgiften (eks. kollektivtiltak for trafikkprising), (b) tilbakebetalingsmodeller som karbonavgift til fordeling eller (c) generelle reduksjoner i skatte- og avgiftstrykket som ikke undergraver miljøeffekten.

Utredede skatte- og avgiftsgrep

Forslag 5

Det innføres en miljøbegrunnet særavgift på tekstiler, i tråd med anbefaling fra Torvikutvalget og Ekspertgruppen for sirkulærøkonomi. Avgiften omfatter klær, sko og husholdningstekstiler, og beregnes både ut fra vekt og antall.

Forslag 6

Det innføres en særavgift på plastemballasje, i tråd med anbefalingene til Torvikutvalget og Ekspertgruppen for sirkulærøkonomi. Avgiften rettes mot produsent- og importørleddet i verdikjeden.

Forslag 7

Reparasjon og utleie av utvalgte varer som klær og sko, tur- og sportsutstyr, møbler, verktøy og elektronikk fritas for merverdiavgift (altså ilegges nullsats).

Forslag 8

I tråd med EUs grep og forslag fra Grønn skattekommisjon og Torvik-utvalget: Taxfree-ordningen avvikles. Avinors inntektstap dekkes gjennom justeringer i Avinors lufthavnavgifter samt bevilgninger direkte over statsbudsjettet til distriktsflyplassene som går med underskudd. Samtidig reduseres kvotene for tollfri innførsel.

Forslag til skatte- og avgiftsgrep med gjenstående utredningsbehov

Forslag 9

Det settes en pris på nedbygging av natur, i form av et krav om at den som får tillatelse til en utbygging, også må bekoste restaurering av minimum tilsvarende natur et annet sted, for å kompensere for tapet.

Forslag 10

Avgift på deponi av mineralske masser (jamfør forslag om avgift på grus og pukk i sirkulærøkonomiutredningen): Det innføres en ny avgift på deponi av mineralske masser på i gjennomsnitt 100 kroner/tonn.

Forslag 11

En "sunn skatteveksling" utredes for å stimulere til at forbrukere i større grad spiser sunt og i tråd med offentlige kostråd. Utredningen kan bygge på Nasjonalforeningen for folkehelses mandatforslag.

Forslag 12

Norge går i takt med EU i unionens avgifter knyttet til forbrukerimporterte varer fra utenfor produktkontrollsonen i EØS. Dette innbefatter blant annet unionens midlertidige småpakke-gebyr som innføres 1. juli 2026 i påvente av EUs tollreform.